

Inspektionsrapport
från Skolverket
2005:75

Utbildningsinspektion
i den fristående grundskolan
Hannaskolan i Örebro kommun

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Huvudmannen för Hannaskolan
Egnahemsgatan 2
Box 7
701 40 Örebro

2005-11-08
1 (2)
Dnr 54-2004:3323

Genomförd inspektion av utbildningen vid den fristående grundskolan Hannaskolan i Örebro kommun

Bakgrund

Skolverket har genomfört inspektion vid den fristående grundskolan Hannaskolan i Örebro. Inspektionen aviserades i brev den 22 december 2004 och besök i verksamheten gjordes den 1 och 2 mars 2005. Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt vilka bedömningar som gjorts av dem som svarat för utredningen. Utbildningsinspektionen fokuserar på sex områden vilka granskas ur olika aspekter. Den syftar således inte till att skapa en heltäckande bild av alla pågående verksamheter vid den aktuella tidpunkten.

Inspektionen skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående skola och ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner. I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden.

Skolverkets bedömning och beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att verksamheten i Hannaskolan övergripande är av god kvalitet som ligger väl i linje med de nationella bestämmelserna och målen för grundskolan. Skolan uppfyller alltså kraven för godkännande och har fortsatt rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Inspektionen visar dock på vissa områden som behöver utvecklas. Dessa redovisas nedan.

Förbättringsområden

I skolrapporten finns närmare redovisat vad som behöver förbättras inom respektive område. Skolverket bedömer att följande områden som gäller den granskade verksamheten är i behov av förbättringsinsatser, nämligen:

- samverkan internt och externt bör utvecklas, dels för att öka förutsättningarna för kontinuitet och progression i utbildningen, dels som ett led i att säkerställa en likvärdig och rättvis betygssättning,

- rutinerna för arbetet med kvalitetsredovisningen bör utvecklas så att styrelsen inhämtar sådan kunskap som behövs för att kunna ta ett huvudmannaansvar,
- tillgången till referenslitteratur bör förbättras samt åtgärder vidtas för att säkerställa att lokaler och utrustning finns så att eleverna erbjuds en god utbildning. Detta gäller särskilt de senare årskurserna samt
- åtgärder behöver vidtas för att öka andelen lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Uppföljning

I rapporten framförs påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden i ett fortsatt kvalitetsarbete. Skolverket avser att följa upp kvalitetsförbättringarna inom cirka två år.

På Skolverkets vägnar

Leif Davidsson
Avdelningschef

Andreas Bergh
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har även undervisningsråden Per Grundtman, Christina Aro-Östgren och Claes-Göran Aggebo samt enhetschefen Kerstin Hultgren deltagit.

Kopia till

Örebro kommun
Enligt sändlista

Bilaga

Rapport

Utbildningsinspektion i Hannaskolan förskoleklass, grundskola årskurs 1–9

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen inriktas mot sex områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sex områdena, som granskas utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Verksamheten:

2. Arbetsmiljö och delaktighet
3. Pedagogisk verksamhet och undervisning
4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

5. Tillgång till utbildning och omsorg
6. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kunskapsbedömningen och betygssättningen, kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning och stödinsatserna.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån de nationella författningarna. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut, riktat till huvudmannen, angående förbättrings- och kritikområden.

Genomförandet av inspektionen i Hannaskolan

Skolverket sände den 22 december 2004 skriftlig information till skolans huvudman om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Hannaskolan har bestått av undervisningsråden Andreas Bergh och Inger Nyberg Gummesson. Besök i Hannaskolan genomfördes den 1 och 2 mars 2005.

Skolverket följer upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Rapportens underlag består av dels dokument från huvudmannen och Hannaskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem, på rapporter från Skolverkets tillsyn och på andra uppgifter som skolan lämnat till Skolverket eller finns publicerade på Internet etc.

I Hannaskolan genomfördes formella intervjuer med skolledning, lärare, elevvårdspersonal, elever samt föräldrar. Lektioner i olika årskurser besöktes.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Hannaskolan	Antal barn/elever
Förskoleklass	15
Grundskola	180

Hannaskolan är en fristående skola med konfessionell kristen inriktning. Verksamheten omfattar förskola, förskoleklass och grundskolans årskurs 1-9. Inspektionen omfattar endast förskoleklass och grundskola. De konfessionella inslagen innebär, förutom undervisning i kristendom, att varje dag inleds med morgonsamling, exempelvis med ett bibelord eller sång. Frivilligheten att delta i bön betonas. Emellanåt förekommer också gemensamma storsamlingar.

Enligt Hannaskolans ansökan om godkännande till Skolverket skall undervisningen följa läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, och de nationella kursplanerna. Vidare har Hannaskolan enligt beslut den 29 april 1998 i enlighet med 1 kap. 7 § förordningen om fristående skolor (1996:1206) tillstånd att anordna provning och utfärda betyg enligt de bestämmelser som gäller för grundskolan.

Personalen är indelad i tre arbetslag; F-3, 4-6 respektive 7-9. Skolan leds av rektor och biträdande rektor men till ledningsgruppen räknas också en administratör samt tre arbetslagsledare. Ungefär hälften av eleverna har invandrarbakgrund.

Skolans lokaler hyrs i en fastighet som ägs av Citykyrkan. Under åren har lokalerna byggts till och om för att bättre passa skolans behov.

Bedömning

1. Kunskaper, utveckling och lärande

I skolans kvalitetsredovisning anges måluppfyllelsen i svenska, engelska och matematik för årskurserna 5 och 9. Enligt skolledningen görs en motsvarande uppföljning även av övriga ämnen. Resultatet av de nationella proven i årskurs 5 var våren 2004 lågt, enligt skolans egen analys. För de elever som inte nått målen anges åtgärder, bland annat upprättande av åtgärdsprogram och tid med specialpedagog. Av resultaten från de nationella proven i årskurs 9 framgår att samtliga elever nådde målen i svenska medan en respektive två inte nådda målen i engelska och matematik.

För att få en mer nyanserad bild av skolors betygsresultat än enbart genom att tillhandahålla de faktiska betygsresultaten har Skolverket utvecklat ett analysverktyg, SALSA (se www.skolverket.se). I detta används en statistisk modell för att jämföra skolors faktiska betygsresultat med ett modellberäknat värde som tar hänsyn till bakgrundsfaktorer som föräldrars utbildningsnivå, andel elever med utländsk bakgrund och fördelning pojkar/flickor. Enligt detta analysverktyg framkommer dels att Hannaskolans resultat uppvisar stora variationer mellan olika år, dels att resultatet vissa år på ett anmärkningsvärt sätt avviker från det modellberäknade värdet. År 2004 nådde samtliga elever målen, vilket innebär 10 procentenheter fler än det modellberäknade värdet. Året innan, 2003, var det enligt statistiken 43 procent färre som nådde målen än i det modellberäknade värdet. Enligt skolledningen är siffrorna från år 2003 felaktiga och man har trots försök inte lyckats ändra dem. Den riktiga statistiken, som skolledning styrkt med inlämnade dokument, visar att 79 procent av eleverna nådde målen i samtliga ämnen, vilket är tre procentenheter färre än enligt det modellberäknade värdet. För övrigt framhålls i intervjuerna att elevunderlaget i en liten skola kan uppvisa stora variationer mellan olika år.

Styrdokumentet innehåller även mål som går utöver de mer ämnesspecifika och omfattar formuleringar kring att eleverna skall ha kännedom om de kunskapskvaliteter som beskrivs i läroplanen, nyfikenhet och lust att lära, medvetenhet kring det egna lärandet, tillit till den egna förmågan, förmåga att arbeta utforskande, självständigt och tillsammans med andra etc. Att medvetenhet finns kring dessa områden framgår av inspektionen, bland annat har man i kvalitetsredovisningen följt upp frågor om självförtroende, ansvar och respekt. Av intervjuerna framgår att många av Hannaskolans lärare kommunicerar målen i de nationella kursplanerna med eleverna för att på detta sätt ge förutsättning för inflytande och ansvarstagande. Då detta inte omfattar alla lärare vill inspektörerna påpeka vikten av att skolans personal diskuterar hur kursplanemålen och betygskriterierna i högre grad kan användas i undervisningen.

Vidare rymmer läroplanen, Lpo 94, mål om normer och värden, som bland annat handlar om trygghet och trivsel, förekomsten av kränkande behandling, språkbruk, graden av inflytande samt förmåga att arbeta i demokratiska former och kännedom om demokratins principer. I de genomförda intervjuerna har det

genomgående framförts att det finns en trivsel på skolan, som bland annat uttrycker sig i att alla hälsar, att lärarna är observanta och att eventuella problem snabbt identifieras och åtgärdas. Inspektörerna bedömer att Hannaskolan uppvisar ett gott resultat när det gäller trygghet och trivsel och konstaterar även att det i kvalitetsredovisningen framkommer att en del av det som ryms i läroplanens avsnitt Normer och värden följs upp.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Hannaskolan uppvisar goda resultat såväl avseende kunskapsuppdraget som arbetet med demokrati och värdegrund.

2. Arbetsmiljö och delaktighet

I varje klass finns klassråd och i skolan ett gemensamt elevråd. Exempel på sådant som elevrådet konkret har bidragit med är att ordna temadagar och aktiviteter vid skolavslutningar. Från varje klass finns även en föräldrarepresentant som kontinuerligt träffas i skolorådet tillsammans med rektorn och elevrådsrepresentanter. Skolorådet utgör ett forum för information och diskussion men tar inga beslut. Exempel på vid inspektionen aktuella frågor handlade om en eventuell utveckling av skolans profil mot sport och musik.

Vid intervjuerna lyftes värdegrundsarbetet fram som något som är viktigt och centralt i förhållande till skolans profil. Exempel på moment som innefattas i detta är användande av material som Projekt Charlie, Livsviktigt samt arbete med pojk- och flickgrupper och morgonsamling varje morgon. En aktivitet som kallas SET (Social Emotionell Träning) genomförs varje vecka.

Skolans arbete för att motverka kränkande behandling omfattas därmed av ett medvetet förebyggande arbete. Om mobbning eller kränkande behandling ändå skulle inträffa finns det på skolan ett så kallat Trygghetsteam. Teamet, som består av kurator, sköterska, skolans administratör och en lärare, träffas ca en gång per månad. Vilka rutiner som gäller om något skulle inträffa finns nedskrivet i ett program mot kränkande behandling. Enligt intervjuerna utgår detta från den så kallade Farstamodellen dock med det tillägget att den mobbades föräldrar informeras omgående om något hänt. Däremot är det inte lika tydligt uttalat att även mobbarens föräldrar informeras eftersom det finns en idé att eleven själv skall få möjlighet att berätta innan skolan tar kontakt dagen efter. Av intervjuerna framkommer dock att flexibilitet gäller och att kontakt även kan ske omgående. Inspektörerna framhåller vikten av att samtliga berörda föräldrar informeras om och när något händer.

Hannaskolan har en egen skolsköterska. Det förebyggande hälsoarbetet innebär bland annat att skolsköterskan ansvarar för undervisning om matvanor etc. På skolan förekommer olika dagliga fysiska aktiviteter. De yngsta eleverna genomför exempelvis ett så kallat Röris-program och de äldre har tillgång till innebandy och rundpingis. Tidigare har även förekommit promenader.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Hannaskolan erbjuder en god arbetsmiljö som eleverna görs delaktiga i. Det förekommer ett aktivt värdegrundsarbete.

3. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Vid inspektionsbesöket pågick ett arbete för att öka möjligheten att variera arbetssätt och metoder så att dessa bättre motsvarar elevernas behov och förutsättningar. Som ett led i detta påbörjades ett revideringsarbete som innebar konkretiseringar av de nationella kursplanerna sommaren 2004. En skillnad mot de tidigare lokala tolkningarna är, enligt intervjuerna, att kopplingen till de nationella styrdokumentet förstärks mot att tidigare mer ha varit kopplat till läromedel. Dessutom utvecklas en stegmodell för matematik, svenska och engelska. Parallellt med det lokala revideringsarbetet av konkretisering av kursplaner pågår en utveckling av arbete med individuella utvecklingsplaner (IUP) med strävan att dessa båda, IUP och lokala kursplanetolkningar, skall harmoniera med varandra. Arbetet med IUP utgår ifrån att man på Hannaskolan bestämt att varje elev i årskurserna 1-9 skall ha en egen plan där syftet är att främja engagemang, förståelse och möjliggöra ansvarstagande. Vid inspektionstillfället hade arbetet kommit längst inom årskurserna 1-6.

I förskoleklass och årskurserna 1-6 har varje klass en klassföreståndare. Förskoleklassen arbetar mycket med begrepp, rim och ramsor. Strävan är att blanda lek med ett mer strukturerat lärande. När eleverna börjar årskurs 1 och framåt finns en fortsatt ambition att arbeta konkret utifrån elevernas erfarenheter och intressen, ofta tematiskt. För de äldre eleverna tillämpas ett mentorssystem som innebär att mentorn varje vecka diskuterar enskilt med eleverna, bland annat hur de skall använda FAT, den Fria ArbetsTiden för arbete i matematik, svenska och engelska.

Samarbetet inom skolan och mellan årskurser sker företrädesvis inom blocken F-6 respektive 7-9. Visserligen menar de intervjuade lärarna att samarbetet i ett F-9-perspektiv har blivit bättre men att detta fortfarande är ett område som behöver utvecklas. Tidigare har ämneskonferenser funnits då man arbetat vertikalt mellan olika årskurser men enligt intervjuerna har detta inte skett lika frekvent under senare år. Detta utbyte handlade i första hand om vem som gör konkreta moment och ett utbyte av information kring olika material. Däremot har inte diskussionerna innehållsligt belyst frågor som kunskapssyn, exempelvis små barns förståelse av matematiska begrepp och hur detta kan ligga till grund för arbetet inom senare årskurser. Inspektörerna framhåller vikten av att samarbetet mellan personal som arbetar med olika åldersgrupper utvecklas så att större förutsättningar ges för en god kontinuitet i elevernas utbildning.

Samtliga intervjuade grupper tycker att Hannaskolan erbjuder eleverna tillräckligt stöd. Rutinerna för att identifiera stödbehov går vanligtvis till så att detta uppmärksammas av antingen undervisande lärare, elev eller förälder. Enligt personalen ger de små klasserna goda förutsättningar för att snabbt uppmärksamma när en elev behöver stöd. Olika frågor kan föras vidare till arbetslaget för vidare diskussion och prioritering i samarbete med speciallärare. Vid behov genomförs elevvårdskonferens. Åtgärdsprogrammen, som upprättas tillsammans med elev och vårdnadshavare, följs upp i särskild ordning och även under utvecklingssamtalen. Enligt vad de intervjuade uttrycker behöver åtgärdsprogrammen förbättras på så sätt att dess koppling till styrdokumentens mål tydliggörs.

Skolans elevvårdsteam består av rektor, skolsköterska, speciallärare, socialpedagog/kurator samt en extern resursperson som vanligtvis arbetar i Örebro kommun. Teamet träffas inte regelbundet utan sammankallas vid behov. Kuratorn arbetar bland annat med samtal och ansvarar för kamratstödjarna. Även skolsköterskan genomför samtal men ansvarar också för hälsoundersökning i förskoleklass samt årskurserna 2, 4, 6 och 8. Som ett led i att tidigt identifiera elever i behov av stöd genomför rektorn ett så kallat inskrivningssamtal med alla nya elever och föräldrar. Specialläraren med ansvar för F-6 stöttar bland annat i upprättande av åtgärdsprogram samt genomför språk- och lästest.

För årskurserna 7-9 skrivs ett omdöme av varje lärare i mitten av terminen som underlag för utvecklingssamtalet. Motsvarande görs för årskurserna 4-6 där såväl måluppfyllelse som styrkor och utvecklingsbehov anges. För att underlätta kontinuitet i elevernas utbildningsgång har ett gemensamt material tagits fram för hela skolan. De intervjuade eleverna tycker att de så kallade mitterminsomdömena är ett stöd för att få veta "hur man ligger till".

En konsekvens av att Hannaskolan är tämligen liten och att det endast finns en klass inom varje årskurs gör att det endast i undantagsfall finns flera lärare med samma ämnesinriktning. Detta gör, enligt inspektörernas uppfattning, att det är svårt att ha ett internt arbete som omfattar frågor kring bedömning och en likvärdig betygssättning inom enskilda ämnen. Av intervjuerna framkommer också att något sådant arbete knappas förekommer. Något utbyte med andra skolor förekommer inte heller. Den kvalitetssäkring som görs, enligt den intervjuade personalen, är att elevernas prestationer relateras till nationella prov i de ämnen där dessa finns. Mot denna bakgrund bedömer inspektörerna att åtgärder behöver vidtas för att garantera en likvärdig och rättvis betygssättning.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att det vid inspektionen pågående utvecklingsarbetet för att anpassa arbetssätt och metoder till att bättre motsvara elevernas behov och förutsättningar bör kunna leda till goda resultat. Åtgärder behöver dock vidtas för att för att öka kontinuiteten och progressionen i elevernas utbildning samt för att säkerställa en likvärdig och rättvis betygssättning. Inspektörerna bedömer vidare att eleverna erbjuds tillräckligt stöd.

4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Skolans styrelse består av stiftarna, varav en är skolans rektor samt förskolechef och föräldrar. Av kvalitetsredovisningen framgår att styrelsen ansvarar för vision, långsiktig planering, riktlinjer och policy, anställningar, budget och uppföljning. Aktuella frågor som styrelsen arbetade med vid inspektionstillfället handlade om hur skolans profil eventuellt skall utvecklas mot idrott och musik samt hur lokalerna skall utvecklas, både för att tillskapa mer yta och grupprum.

Styrelsens ordförande bedömer att eleverna ges en god utbildning, vilket han menar bekräftas av att skolans tidigare elever klarar sig bra i gymnasieskolan. Hur skolans måluppfyllelse ser ut i förhållande till de nationella målen känner dock inte ordförande till utan menar att uppföljning och utvärdering är en fråga som ligger på skolledningens.

Under varje rubrik i kvalitetsredovisningen anges mål, resultat, bedömning/analys och åtgärd. Uppföljningsarbetet som legat till grund för kvalitetsre-

dovisningen består dels av enkätresultat, dels av självvärdering. Inspektörerna bedömer att kvalitetsredovisningen ger en god bild av skolans arbete men att arbetet med denna behöver utvecklas så att styrelsen får bättre kännedom om skolans måluppfyllelse.

Hannaskolans ledningsgrupp som träffas varje vecka består av rektor, biträdande rektor, administratör samt arbetslagsledare. Arbetslagens veckovisa möten rymmer såväl omväxlande löpande praktiska frågor och pedagogiska utvecklingsfrågor. Dessutom genomförs en storkonferens varje vecka för hela skolans personal. Den intervjuade personalen upplever att det finns en positiv vilja från ledningen att utveckla verksamheten, särskilt när det gäller ämnesövergripande arbetssätt.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att kvalitetsredovisningen ger en god bild av skolans verksamhet och resultat men att rutinerna för arbetet med denna behöver utvecklas så att styrelsen inhämtar sådan kunskap som behövs för att kunna ta ett huvudmannaansvar.

5. Tillgång till utbildning och omsorg

Utbildningen vid Hannaskolan är avgiftsfri. Skolresor arrangeras av föräldrar och genomförs i samband med långhelger under våren. Enligt rektorn täcks merparten av kostnaden av de pengar som skolan får in via olika aktiviteter som eleverna arbetat ihop. I de fall det kan bli aktuellt att föräldrar betalar en kompletterande summa motsvarar detta kostnader som man ändå skulle ha haft på hemmaplan. Inspektörerna bedömer att Hannaskolan uppfyller kravet på en avgiftsfri utbildning.

Enligt intervjuerna är Hannaskolan öppen för alla sökande. Om fler elever önskar börja än vad som finns plats till tillämpas enligt ordföranden olika antagningskriterier. I första hand gäller köplats och syskonförtur. Enligt ordföranden kan det dock även bli aktuellt att göra en bedömning av hur klassammansättningarna ser ut, exempelvis avseende pojkar och flickor. Det har inte framkommit av inspektionen att elever i realiteten antagits utifrån kriteriet kön. Likväl vill inspektörerna påpeka att ett sådant antagningsförfarande inte är förenligt med skollagen.

Timplanen har inte förändrats sedan Hannaskolan fick sitt godkännande av Skolverket. Tiden för skolans val används till skolans konfessionella inriktning. Av inspektionen har det framkommit att den personal som genomför kristendomsundervisningen och som inte har lärarutbildning också ansvarar för övrig religionsundervisning. Eleverna är nöjda med undervisningen och uppger att denna, förutom kristendom, även rymmer andra religioner och jämförelser mellan olika trosuppfattningar. Utifrån den information som inspektörerna har haft tillgång till bedöms undervisningen vara allsidig och saklig. Däremot konstaterar inspektörerna att det är olyckligt att religionskunskap, som i denna skola är ett så i vardagen levande ämne, inte undervisas av utbildade lärare (se vidare i kapitlet *Resurser*).

För de elever som så önskar finns en möjlighet att använda tiden för elevens val till en musikprofil. För övriga erbjuds olika aktiviteter som eleverna får välja mellan.

Eleverna erbjuds språkval i franska, tyska och engelska men kan, enligt skolledningen, även önska andra språk. Av intervjuerna har det framkommit att många elever önskar läsa spanska men att detta inte gått att organisera då man trots aktiva försök inte lyckats rekrytera någon lärare för ändamålet.

Behovet av modersmålsundervisning undersöks varje läsår. Undervisning genomförs i åtta olika språk. Om en elev behöver studiehandledning på modersmålet så erbjuds detta.

Ett tjugotal elever läser svenska som andraspråk. Behovet inventeras genom olika tester. Om behov föreligger beslutas detta av rektorn.

De intervjuade föräldrarna uppger att den information de får om utbildningen framför allt ges i samband med utvecklingssamtal och via veckobrev. Den information som de framför allt efterfrågar handlar om att eleverna trivs och har det bra. Information om vilka kunskapskrav som ställs på eleverna upplever de att de får men menar att detta är ett ansvar man till stor del lämnar över till skolan och lärarna. Den information som föräldrar och elever har fått inför gymnasievalet har varit bra, tycker de. Föräldrarna känner till såväl programmet mot kränkande behandling som kvalitetsredovisningen då information givits om dessa på föräldramöten.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att eleverna vid Hannaskolan erbjuds en utbildning med en valfrihet och den omfattning som de har rätt till.

6. Resurser

I Skolverkets beslut den 3 april 2001 (dnr. 2000:3763) efter genomförd tillsyn konstaterade Skolverket att Hannaskolan inte visat att skolan kan ge utbildning som ger kunskaper som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan skall förmedla. Denna bedömning gjordes mot bakgrund av att ”bristen på utbildade lärare försvårar möjligheten att nå kunskapsmålen”. I uppföljningen av detta beslut konstaterar Skolverket den 24 augusti 2001 att huvudmannen har redovisat åtgärder för att höja den samlade lärarkompetensen. Skolverket bedömde dessa åtgärder som tillräckliga men anmodade huvudmannen att redovisa hur lärarsituationen såg ut vid nästa läsårs början. Efter att denna inkommit den 12 september 2002 godtog Skolverket redovisningen och konstaterade att det tidigare beslutet att skolan uppfyllde kraven för godkännande kvarstod.

Enligt den personalförteckning som överlämnats i samband med inspektionen framgår att personalstyrkan sammanlagt består av 24 personer, varav två som har genomgått lärarutbildning är föräldralediga. Enligt rektors uppgift undervisar 15 personer (fördelat på 10,7 tjänster) i årskurserna F–6. 89 procent av dessa tjänster besätts av utbildade lärare varav 70 procent har en utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Motsvarande bild för årskurserna 7–9 är att 14 personer fördelas på 5,7 tjänster. För de senare årskurserna innebär detta att 80 procent av undervisningen genomförs av lärare som har en utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Eftersom många av skolans lärare arbetar deltid bör dock ovanstående bild nyanseras eftersom det annars delvis blir missvisande att se på utbildning i förhållande till summan av tjänsteunderlaget. Av de 24 personer som tjänstgör

höstterminen 2005 har 18 av 24 (75 procent) genomgått lärarutbildning. Några av dess har dock, trots att de genomgått lärarutbildning, inte en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Inspektörerna bedömer sammantaget att huvudmannen behöver vidta åtgärder för att öka andelen lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak bedriver. Med hänsyn till Skolverkets tidigare kritik är detta särskilt angeläget.

När det gäller rektorn och den biträdande rektorn så har den första genomgått den statliga rektorsutbildningen och den andra påbörjat denna. Ingen av dessa två har dock genomgått någon pedagogisk högskole- eller universitetsutbildning. Däremot har båda en lång erfarenhet från att ha arbetat som lärarvikarier i skolan. Styrelsen planerar att låta den biträdande rektorn komplettera med viss pedagogisk utbildning. För framtida rektorsrekrytering vill inspektörerna uppmärksamma huvudmannen att endast den som genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt får anställas som rektor enligt nu gällande bestämmelser. Genomgången statlig rektorsutbildning är inte en sådan utbildning.

Av kvalitetsredovisningen framkommer att en lärare har läst specialpedagogik, att en förskollärare kompletterar till grundskollärare med inriktning matematik/naturorientering (no) samt att en lärare "läser in behörighet i engelska". Någon kompetensutvecklingsplan för personalen finns inte men som tidigare nämnts är satsningen under läsåret 2004/05 att utveckla arbetet med individuella utvecklingsplaner. Enskilda lärares kompetensutvecklingsbehov framförs på medarbetarsamtalet med rektorn.

Sedan Skolverkets tidigare tillsyn har tillgången till referenslitteratur etc. utökats. Dessutom används det kommunala stadsbiblioteket. Rektorn menar dock att detta fortfarande är ett område som behöver utvecklas, framför allt avseende de senare årskurserna 7-9. Datortillgången innebär att det i årskurs 7-9 finns en dator med Internetuppkoppling per två elever samt fyra i varje klassrum för årskurserna 1-6.

Enligt intervjuerna behöver även lokalerna utvecklas, dels för att tillskapa fler grupperum, dels för att kunna "ta hem" en del av den undervisning som vid inspektionen genomfördes bland annat i den kommunala grannskolans lokaler. Idrott och hälsa för årskurserna upp till och med 8 genomförs i två olika lokaler, den ena med gångavstånd och den andra med bussavstånd. På grund av avståndet undervisas idrott och hälsa endast en gång per vecka men då under ett längre pass. Den nionde årskursen saknar lokal för idrott och hälsa så undervisningen genomförs i olika offentliga lokaler samt utomhus. Skolledningen framhåller det positiva i att eleverna på detta sätt får prova på olika idrottsaktiviteter samt att de får naturliga kontakter med föreningslivet. Inspektörerna har inte funnit något som talar för att eleverna inte erbjuds den undervisning de har rätt till i idrott och hälsa. De elever som vid inspektionstillfället gick i årskurs 9 erbjöds inte laborativ undervisning i naturvetenskapliga ämnen. Rektorn framhöll dock att de berörda eleverna tidigare erbjudits möjlighet att genomföra de moment de behövde göra men också att denna lösning var ett resultat av speciella förutsättningar som inte kommer att upprepas.

Inspektörerna konstaterar att Hannaskolan till vissa delar har tillgång till lokaler och utrustning som håller god kvalitet. Sammantaget är dock detta något som behöver utvecklas.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att huvudmannen behöver vidta åtgärder för att öka andelen lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak bedriver. Tillgången till referenslitteratur, lokaler och utrustning behöver utvecklas, särskilt i de senare årskurserna.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten är av god kvalitet. Hannaskolan erbjuder en god arbetsmiljö där eleverna ges förutsättningar för delaktighet. Det är också positivt att det förekommer ett aktivt värdegrundsarbete samt att ett utvecklingsarbete pågår för att utveckla den pedagogiska verksamheten och dess koppling till styrdokumentet.

Det finns dock behov av insatser inom följande områden:

- samverkan internt och externt bör utvecklas, dels för att öka förutsättningarna för kontinuitet och progression i utbildningen, dels som ett led i att säkerställa en likvärdig och rättvis betygssättning,
- rutinerna för arbetet med kvalitetsredovisningen bör utvecklas så att styrelsen inhämtar sådan kunskap som behövs för att kunna ta ett huvudmannans ansvar,
- tillgången till referenslitteratur bör förbättras samt åtgärder vidtas för att säkerställa att lokaler och utrustning finns så att eleverna erbjuds en god utbildning. Detta gäller särskilt de senare årskurserna samt
- åtgärder behöver vidtas för att öka andelen lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Datum	Ort
2005-11-08	Linköping

Andreas Bergh
Inger Nyberg Gummesson